

posudek vedoucího bakalářské práce

Helena Coufalíková: Stigmatizace a destigmatizace ADHD u dospělých v České republice

Autorka si všímá ještě málo teoreticky i mediálně reflektované problematiky ADHD v případě dospělých jedinců. Zaměřuje se hlavně na to, jaký „obraz“ o této tématice je konstruován v masových médiích a hlavně pak v jejich vizuálně-obrazové složce. Průzkum ADHD u dospělých je poměrně nového data a širší společenské povědomí o této problematice je dosud nedostatečné. Mediální obraz o ADHD je v současnosti mnohem obsáhlejší v případě dětí a zde se už ustálilo určité společenské mínění, s nímž se delší dobu mediálně pracuje. ADHD u dospělých i ostatní srovnatelné otázky bývají v médiích diskutovány hlavně dvojím způsobem. Buď se konstruují „obrazy“ strašáka, jakéhosi kvazi-nebezpečí a nebo se masmediální reprezentace snaží postupovat naopak po cestách relevantního informování a destigmatizace. Oba proudy mediálního sdělování využívají jak textovou tak obrazovou, vizuální složku reprezentací. Autorka analyzuje především ty aspekty stigmatizačních či destigmatizačních postupů, které spadají do oblasti masové vizuální kultury a soustřeďuje se na obrazové stereotypy a klišé, které se zde využívají. Chce zjistit, jak a zda se tyto obrazové stereotypy v případech stigmatizace respektive destigmatizace liší, nakolik souvisejí s textovým sdělením a jaké dopady mohou mít na diváka / čtenáře (což lze vyvodit z rozboru forem a ikonografie). Autorka si všímá obrazových klišé v práci s prostorem, barvami, kompozicemi figur, gestikulací a mimikou, v práci se světlem a stínem apod. Masmediální metoda „strašáka“ využívá běžně třeba striktního ohraničování prostoru, redukce barevnosti a osvětlení, nadsázky v oblasti mimiky atd. Destigmatizační strategie nenabízejí jenom nějaké „binární opozice“ k těmto obrazovým stereotypům, ale vyskytuje se v nich větší podíl otevřenosti možných interpretací. Autorka dospívá k tomu, že však nelze hovořit o nějakých striktně vyhrocených vizuálních apelacích. Obrazová složka v masmediálních referencích je sice klíčová, neboť čtenost textů v této sféře je obecně nižší než pouhé „skenování“ vizuálních „signálů“, ale nenabízí zřejmě divákovi dostatečnou oporu pro vytvoření komplexnějšího povědomí a mínění.

Bakalářská práce je rozčleněna vhodným způsobem na oddíly týkající se teoretických aspektů ADHD i masmédií a na analytickou část. Nicméně oddíl práce věnující se definici ADHD mohl být myslím stručnější a zato se dalo rozvést určité srovnání s masmediálními

reprezentacemi jiných zčásti obdobných problematik (tedy srovnání se stigmatizací či destigmatizací určitých společensky „tabuizovaných“ témat).
Práci doporučuji k přijetí a navrhuji hodnocení 2 (velmi dobře).

Václav Hájek